

2009-11-04

LS 0809-0815

Landstingsstyrelsen

Motion 2008:31 av Lena-Maj Anding och Raymond Wigg (MP) om genomförande av ett 10-punktsprogram i landstinget för att förbättra situationen för HBT-personer

Föredragande landstingsråd: Birgitta Rydberg

ÄRENDET

Motionärerna föreslår ett 10-punktsprogram för att förbättra situationen för HBT-personer (homosexuella, bisexuella och transpersoner).

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad

Omhändertagandet av HBT personer inom vården har utvecklats men kunskapen hos vårdgivarna måste bli bättre. Målet är givetvis att alla människor ska bemötas med respekt och utifrån personliga behov oavsett var vården ges. Det finns dock inom överskådlig framtid behov av ett särskilt vårdutbud för att möta behoven från gruppen HBT personer. Unga HBT personer är enligt en rapport från Folkhälsoinstitutet en utsatt grupp som upplever större psykisk ohälsa än befolkningen i stort och är överrepresenterad bland dem som har beroendeproblem. Lesbiska kvinnor får enligt en undersökning av Riksförbundet för sexuellt likaberättigande (RFSL) inte adekvat information om sexuellt överförbara sjukdomar. Dessa och andra eftersatta behov möts med mottagningar, specialistkompetens och särskilda projekt riktade till målgruppen HBT personer. De finns idag inom kvinnosjukvården, mödrahälsovård och förlossning samt psykiatri och beroendevården. Beroendecentrum Stockholms särskilda mottagning har nyligen fått Regnbågspriset av RFSL i Stockholm. På

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 2009-03-26
- 3 Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande 2009-04-14

2009-11-04

LS 0809-0815

Astrid Lindgrens barnsjukhus finns specialomhändertagande för vård av nyfödda då oklarhet råder om barnets könstillhörighet. RFSL bedriver utbildningar och certifierar inom HBT området och samarbetet med landstinget är väl utvecklat. Stiftelsen Noaks Ark är sedan länge en samarbetspartner till landstinget och får liksom RFSL del av statsbidraget för STI/hiv preventiva insatser. Även inom geriatriken finns HBT-certifierade verksamheter. Venhälsan bedriver en bra verksamhet inom ramen för ett treårsavtal med Södersjukhuset. Det finns inga planer att flytta eller begränsa verksamheten.

HBT kompetensen liksom bemötandet av HBT personer behöver öka inom hela sjukvården. Ett sådant utvecklingsarbete pågår utifrån ett antal styrdokument som berör bemötande av patienter och personalfrågor. HBT-personers situation i vården ingår i det fortlöpande arbetet med jämlik vård. HBT-perspektivet ska inrymmas i den granskning som ska göras av avtal och vårdöverenskommelser enligt en checklista för jämlik vård. Landstingets personalpolicy och diskrimineringspolicy är särskilt viktiga i hanteringen av HBT frågorna. Det är angeläget att genom uppföljning av lokala handlingsplaner säkerställa att utveckling och förbättringar genomförs. En särskild policy för HBT frågorna kan sätta ytterligare fokus på HBT personernas behov. I Alliansens budgetförslag för 2010 ges ett uppdrag att utarbeta policy och handlingsprogram till stöd för utveckling av hälso-och sjukvården riktad till målgruppen HBT personer.

Alla vårdgivare ska ha grundläggande HBT kompetens, men det är positivt att några profilerar sig genom att fördjupa sina kunskaper inom området. Verksamheterna inom landstinget har möjlighet att bli certifierade i HBT kompetens, och inte minst ger Vårdval Stockholm ökad stimulans till profilering av mottagningar. Riksby vårdcentral i Bromma är idag HBT certifierad. Chefer och personalhandläggare bör stimuleras att delta i RFSL Stockholms utbildningar och personal inom de medicinska specialiteter som berörs mest bör kunna fungera som en resurs för att påskynda integrationen av HBT frågorna inom hälso-och sjukvården generellt. HBT kunskap bör integreras i de introduktions-och fortbildningsprogram som finns inom verksamheterna.

Hälso-och sjukvårdsnämndens förvaltning har ett uppdrag att till nämnden redovisa förslag till regler för lesbiska respektive heterosexuella par vid fertilitetsbehandlingar. Landstingsfullmäktige har vidare i maj 2009 beslutat att överläggningar ska ske med Psykhälsan angående ett utökat uppdrag gällande samtalsstöd för hela gruppen transpersoner.

Catharina Elmsäter-Svärd

Birgitta Rydberg

Per-Inge Buskas

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Lena-Maj Anding och Raymond Wigg (MP) har i en motion (bilaga), väckt den 9 september 2008, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* genomföra förbättringar för HBT-personer i enlighet med redovisat 10-punkts program.

Yttranden har inhämtats från landstingsdirektören och hälso- och sjukvårdsnämnden.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 26 mars 2009 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 28 april 2009 som yttrande överlämnat förvaltningens förslag (bilaga).

V-ledamoten deltog inte i beslutet.

MP-ledamoten lät anteckna följande särskilda uttalande.

”Om jag hade haft yrkanderätt skulle jag ha föreslagit hälso- och sjukvårdsnämnden besluta *att* bifalla motionen.

Kravet i motionen på en separat HBT-policy beror på att situationen idag inte är tillfredsställande. Det räcker inte att HBT-frågorna ingår som del i övergripande policydokument om diskriminering. Att en ny diskrimineringslag börjar gälla från 1 januari 2009 med en ny diskrimineringsgrund benämnd ”könsöverskridande identitet eller uttryck” gör inte behovet av en separat HBT-policy mindre, snarare större.

Yttrandet är huvudsakligen en beskrivning av dagsläget utan några tydliga förslag till ställningstaganden om hur vidareutveckling kan ske.

Avsikten med motionens 10 punkter var att det skulle tas ytterligare steg för att förbättra stödet till HBT-personer. Detta syfte uppnås inte genom förslaget till yttrande över motionen.

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 14 april 2009 bifogas (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 4 november 2009.